

3. Bygninger og anlegg

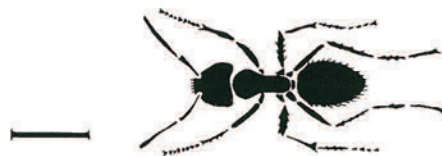
3.2. Trevirke. Sopp- og insektangrep: Stokkmaur

Dette informasjonsblad er utarbeidet av Mycoteam as, konsulenter i sopp- og insektspørsmål, på oppdrag av Riksantikvaren.

Se også informasjonsblad med generelle opplysninger om sopp- og insektangrep i trevirke..

Utgitt oktober 1991.
Fotografisk opptrykk 2010.
Trykk: DMT kommunikasjon AS

Forstørret stokkmaur. Streken angir normal størrelse.

Stokkmaur (*Camponotus herculeanus* og *C. ligniperdus*)

Beskrivelse

Stokkmauren er 1-1,5 (2) cm lang. Den bygger reir, ofte i råtne trestubber eller tilsvarende trevirke innendørs. Gangene i trevirket er jevnt avrundet.

I naturen har stokkmauren sine reirplasser i stubber og i trær. Trematerialer i bygninger gir stokkmaur et tilsvarende tilholdssted. Når kolonien vokser, utvides reiret. Som følge av denne levemåten vil skadene på trekonstruksjoner kunne bli omfattende. Stokkmaur bruker ikke treet som næring, kun som bosted. Det er de voksne maurene som utfører gravearbeidet.

Angrep av stokkmaur kan pågå i lang tid før en får mistanke om eller kan se at et reir er etablert. Selv om det observeres mauraktivitet i omgivelsene, er det erfaringsmessig en vanskelig oppgave å lokalisere reirplassen. For å kunne stanse utviklingen av en maurkoloni, er det i mange tilfeller helt nødvendig å fin-

ne bostedet. Hvis man ikke gjør det, viser det seg at bekjempelsesarbeidet ofte får større omfang enn nødvendig og at resultatet er tvilsomt.

Behandling

På grunn av at en maurkoloni utvikler seg forholdsvis raskt, kan skadene få et betydelig omfang, og langt hurtigere enn etter angrep av andre treødeleggende insekter i hus. Det vil derfor være påkrevet å bekjempe stokkmaurangrep på et så tidlig utviklingsstadium som mulig. Lokalisering av reirets plass kan være komplisert. For å oppnå et tilfredsstillende resultat må som regel ytterkledning, isolasjon o.a. fjernes.

Stokkmaur kan også lage reir i ulike isolasjonsmaterialer. Ved bekjempelse av slike kolonier må en forsikre seg om at bekjempningsmidlet ikke ødelegger isolasjonen.

Er et maurreir lokalisert, er det forholdsvis enkelt å oppnå et godt resultat ved å fjerne hele kolonien eller ved en kjemisk sanering direkte i reiret.

Typisk skadested etter stokkmaurangrep i bunnsvill.

RIKSANTIKVARENS INFORMASJON OM KULTURMINNER

Riksantikvaren, Dronningens gt. 13, Postboks 8196 Dep. 0034 Oslo
Tlf. 22 94 04 00. Telefax 22 94 04 04.
e-post: riksantikvaren@ra.no. Internett: www.riksantikvaren.no